

GMVV logopēdi Erasmus + projektā "Freedom in learning"

GMVV logopēdi Ināra Kļaviņa un Svetlana Sisojeva piedalījās Erasmus + projekta "Freedom in learning" organizēšanā, kurš bija realizēts no 30.05.2017- 06.05.2017 Rīgā. 24 dalībnieki no 8 valstīm (Latvija, Itālija, Spānija, Rumānija, Slovākija, Maķedonija, Polija, Portugāle) apvienojās, lai iedziļinātos disleksijas problēmas novēršanas aktualitātē jauniešu vidē neformālās izglītības kontekstā.

Latvijas Republikas Izglītības likums (spēkā esošs no 1999.06.01.) definē neformālo izglītību kā ārpus formālās izglītības organizētām interesēm un pieprasījumam atbilstošu izglītojošu darbību. Latvijā neformālo izglītību realizē un finansē Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (JSPA), kura tieši pārstāv ES programmu "Jaunatne darbībā".

Disleksija ir mācīšanās traucējums, kas bērnam rada grūtības iemācīties lasīt un saprast uzrakstīto. Pat bērniem ar vidēju un augstu intelektu, kuriem ir daudz iespēju lasīt un kuri ir motivēti mācīties, var būt disleksija. Bieži vien viņiem grūtības sagādā rakstīšana un runāšana.

Kā liecina pētījumu dati 20% cilvēku ir lasīšanas traucējumi, un apmēram 85% no viņiem ir disleksija (pēc VISC datiem). Disleksijas cēloņi pagaidām nav noskaidroti. Tai var būt dažādas smaguma pakāpes, un atsevišķi pētījumi liecina, ka to var pārmantot. Ja bērns, kuram ir disleksija tiek pareizi mācīts un saņem atbilstošu palīdzību, viņš var iemācīties lasīt, labi mācīties un būt labs darbinieks. Taču ir ļoti svarīgi, lai disleksiju diagnosticētu pēc iespējas agrāk un bērnam nodrošinātu nepieciešamo atbalstu un palīdzību.

Disleksiju parasti diagnosticē sākumskolā. Dažos gadījumos disleksija neizpaužas līdz brīdim, kad bērns kļūst vecāks un sāk mācīties gramatiku, sintaksi un lasīt garākus un sarežģītākus tekstus. Daudziem bērniem disleksija netiek atbilstoši diagnosticēta vairāku gadu garumā. Tas rada nopietnas lasīšanas problēmas un ir cēlonis zemam pašvērtējumam. Šī iemesla dēļ ir svarīgi disleksijas simptomus noteikt sākumskolas pirmajos gados un nekavējoties uzsākt atbilstošu lasītprasmes mācīšanu. Bērni, kuriem pirmsskolas vecumā ir bijušas grūtības iemācīties runāt pieder pie riska grupas. Disleksiju var pamanīt speciālais pedagogs, logopēds vai psihologs, bet diagnosticē ārsts, piemēram, neirologs.

Mūsu skolā (GMVV) palīdzība šiem bērniem tiek sniegta programmas bērniem ar mācīšanās grūtībām ietvaros. Pamanot konkrētas grūtības, vecākiem tiek piedāvāts pieteikties PMK (Pedagoģiski Medicīniskā komisija), kura, iepazīstoties ar visiem dokumentiem, dod rekomendāciju par atbalsta saņemšanu: logopēda un speciālā pedagoga palīdzība, nodarbības pie smilšu terapeita, fizioterapeita un Montesori pedagoga.

Sarežģītākos gadījumos bērniem ir iespēja gūt palīdzību mācoties rehabilitāciju centros, kur uz vietas ir pieejami visi nepieciešamie ārsti un speciālisti. Viens no četriem Latvijas lielākajiem centriem ir "Upesleju internātpamatskola - rehabilitācijas centrs", kuru mēs apmeklējām trešajā projekta dienā. Skolas medicīnas darbinieki nodrošina kvalificētu medicīnas aprūpi visu diennakti un veselības profilakses pasākumus atbilstoši katra skolēna individuālajām vajadzībām. Lai nodrošinātu skolēnu rehabilitāciju, veselības profilaksi un imunitātes nostiprināšanu, katram skolēnam tiek izstrādāts individuāls rehabilitācijas plāns, kura realizēšana notiek pieredzējušu speciālistu vadībā: skolas galvenā ārste, fizioterapeits, masieris, rehabilitologs, skolas medicīnas māsa, logopēds, speciālais pedagogs un psihologs. Viesi bija sajūsmā par audio-video relaksācijas istabu, sāls istabu un kanisterapijas iespējām.

Projekta ietvaros tika izstrādāta rokasgrāmata angļu valodā, kura apvieno dažādas spēles un paņēmienus darbam ar jauniešiem, kuriem ir disleksija.

Visiem dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar Erasmus+ KA1 projekta rakstīšanas procedūru. Katra jauniešu grupa izstrādāja arī savu projekta plānu, kas palīdzēja viņiem izprast projektu rakstīšanas gaitu. Dalībnieki bija iedvesmoti par iespēju patstāvīgi iesniegt un realizēt dažādus Erasmus+ programmas projektus un katrs aizveda uz savu valsti daudz jaunu ideju un vēlēšanos turpmāk aktīvi piedalīties šajā programmā.

Speciālas izglītības metodiķe, logopēde Ināra Kļaviņa un logopēde Svetlana Sisojeva